

Zgjedhja e presidentit të republikës 2024

Zgjedhja e presidentit të republikës 2024

Qytetarët e Finlandës e zgjedhin presidentin e tyre në çdo gjashtë vjet. Në zgjedhjet presidenciale mund të votohet dy herë.

Nëse njëri nga kandidatët merr më shumë se gjysmën e votave gjatë votimit të parë, ai zgjidhet drejtpërdrejt president.

Gjatë zgjedhjeve presidenciale, votimi i dytë bëhet nëse asnjëri nga kandidat nuk merr më shumë se gjysmën e votave në votimin e parë.

Votimi i dytë organizohet ndërmjet dy kandidatëve që në votimin e parë kanë marrë vota më shumë se të tjerët.

Votimi i parë:

Dita e zgjedhjeve është e diel me 28.1.2024.

Votimi i parakohshëm në Finlandë është me 17.–
23.1.2024.

Votimi i parakohshëm jashtë Finlandës është me 17.–
20.1.2024.

Mundësia e votimit të dytë:

Dita e zgjedhjeve është e diel me 11.2.2024.

Votimi i parakohshëm në Finlandë është me 31.1.–
6.2.2024.

Votimi i parakohshëm jashtë Finlandës është me 31.1.–
3.2.2024.

Detyrat e presidentit

Presidenti drejton politikën e jashtme të Finlandës së bashku me qeverinë.

Presidenti i konfirmon ligjet të cilat i ka miratuar parlamenti.

Presidenti emëron kryeministrin dhe ministrat e tjerë në detyrat e tyre.

Përveç kësaj, ai emëron gjyqtarët si dhe disa nga zyrtarët e lartë.

Ai vendos për luftën dhe paqen. Megjithatë, për këtë vendim presidentit i duhet pëlqimi i parlamentit.

Kush mund të votojë?

Ke mundësi votimi në zgjedhjet presidenciale,

- nëse je shtetas i Finlandës dhe
- nëse ke mbushur 18 vjeç deri me datën 28.1.2024.

Kush mund të votohet?

Partitë dhe shoqatat e votuesve mund të propozojnë kandidatë për zgjedhjet presidenciale. Kandidati duhet të jetë shtetas i Finlandës i lindur këtu. Kandidatët presidencialë garojnë në nivel të vendit, kështu që mund të votohet secili kandidat.

Secili kandidat ka numrin e tij si kandidat. Numrat e kandidatëve ekspozohen në qendrat e votimit dhe në kabinat e votimit. Informacione për kandidatët mund të merren p.sh. nga gazetatat, televizioni dhe interneti.

Njoftimi për të drejtën e votës

Nëse ke të drejtë votimi, ty të dërgohet një letër në shtëpi. Në letër ka dy njoftime për të drejtën e votës.

Njoftimi për të drejtën e votës, mund të dërgohet me postë elektronike, nëse ke aktivizuar shërbimin Suomi.fi. Suomi.fi është një shërbim i Agjencisë së informacioneve dixhitale dhe të popullsisë (Digi- ja väestötietovirasto). Lexo më shumë në adresën www.suomi.fi/viestit.

Zgjidh për të votuar në ditën e zgjedhjeve apo me votim të parakohshëm. Nëse voton në ditën e zgjedhjeve, lexoi të dhënat për qendrën tënde të votimit në njoftimin e dërguar për të drejtën e votës.

Nëse voton paraprakisht, mund të votohet në çdo vend të caktuar për votim të parakohshëm. Në njoftimin për të drejtën e votës është lista e vendeve të votimit paraprak në zonën tuaj.

Nuk ke nevojë për të dërguar njoftimin për të drejtën e votës në qendrën e votimit. Mjafton nëse ke dokumentin e identifikimit personal.

Votimi në shtëpi

Nëse je i sëmurë ose e ke jashtëzakonisht të vështirë për të shkuar në qendrën e votimit për të votuar atje, ke mundësi për të votuar paraprakisht në shtëpi.

Regjistrohu për votimin në shtëpi, në këshillin qendror zgjedhor të komunës suaj **deri në datën 16.1.2024 ora 16:00**.

Numri i telefonit është në njoftimin për të drejtën e votës. Nga Këshillit qendror i zgjedhjeve mund të kërkohen më shumë informacione rreth votimit në shtëpi.

Nëse për zgjedhjet presidenciale mbahet edhe votimi i dytë, regjistrimi i bërë për votimin në shtëpi, do të jetë poashtu i vlefshëm edhe për votimin e dytë.

Kështu voton paraprakisht

Ke mundësi për të votuar paraprakisht në zgjedhjet presidenciale në çdo vend të votimit të parakohshëm.

Votimi paraprak në Finlandë është me 17.–23.1.2024.

Votimi paraprak jashtë Finlandës është me 17.–20.1.2024.

Nëse në zgjedhjet presidenciale mbahet votimi i dytë, votimi mund të bëhet në ditën e zgjedhjeve ose paraprakisht.

Votimi i parakohshëm për herën e dytë në Finlandë është me 31.1.–6.2.2024.

Votimi i parakohshëm për herën e dytë jashtë Finlandës është me 31.1.–3.2.2024.

Merr me vete për votim një dokument identifikues me foto, për shembull pasaportën, kartën e identitetit personal ose patentën e shoferit.

Vepra kështu në qendrën e votimit të parakohshëm:

1. Trego dokumentin identifikues personal zyrtarit zgjedhor.

Zyrtari do e kontrollojë atë dhe do të japë një fletë votimi.

2. Shko në kabinën e votimit.

Shkruaje qartë në fletëvotim numrin e kandidatit, për të cilin po voton.

Mos shkruaj asgjë tjetër në fletëvotim.

Numrat e kandidatëve shihen në listën e kandidatëve që është në murin e kabinës së votimit.

3. Paloje fletën e votimit në gjysmë, ashtu që askush të mos e shohë numrin.

4. Kthehu te zyrtari i zgjedhjeve.

Ai do të vulosë fletën e votimit dhe do të japë një zarf me ngjyrë kafe.

5. Vendose fletën e votimit të vulosur në zarf dhe mylle kapakun e zarfit me ngjitësin e tij.

6. Zyrtari zgjedhor do të kërkojë për të nënshkruar formularin.

Duke nënshkruar, po konfirmon se e ke plotësuar vetë fletën e votimit, ke marrë vulën në të dhe e ke mbyllur atë në zarfin e dhënë.

7. Më në fund, zyrtari vendos zarfin ngjyrë kafe dhe formularin në zarfin me ngjyrë të verdhë.

Zyrtari e mbyll me ngjitës zarfin me ngjyrë të verdhë. Zarfi i dorëzohet këshillit qendror zgjedhor të komunës suaj.

Kështu voton në ditën e zgjedhjeve

Dita e zgjedhjeve është e diel me 28.1.2024.

Dita e zgjedhjeve të mundshme për herën e dytë është e diel me 11.2.2024.

Në ditën e zgjedhjeve qendrat e votimit janë të hapura nga ora 9–20.

Mund të votohet vetëm në qendrën e votimit që është shënuar në njoftimin për të drejtën tënde për të votuar.

Merr me vete për votim dokumentin identifikues me foto, për shembull pasaportën, kartën identitetit personal ose patentën e shoferit.

Vepra kështu në vendin e votimit:

1. Tregoi zyrtarit zgjedhor dokumentin e identifikimit.

Zyrtari do të kontrollojë atë, do të gjejë emrin tuaj në listën zgjedhore dhe do të japë fletën e votimit.

2. Shko në kabinën e votimit.

Shkruaj qartë në fletëvotim numrin e kandidatit për të cilin po voton.

Mos shëno asgjë tjetër në fletëvotim.

Numrat e kandidatëve shihen në listën e kandidatëve në murin e kabinës së votimit.

3. Paloje fletën e votimit në gjysmë, ashtu që askush të mos e shohë numrin.

4. Kthehu te zyrtari i zgjedhjeve.

Ai vulos fletën e votimit.

5. Hidhe fletën e votimit të vulosur në kutinë e votimit.

Nga kush merret ndihmë?

Zyrtarët zgjedhorë do të këshillojnë dhe do të ndihmojnë ty në qendrën e votimit.

Qendra e votimit ka edhe asistentin zgjedhor. Mund të kërkohet ndihma e tij në dhomën e votimit nëse nuk je në gjendje për të shkruar vetë numrin e kandidatit në fletëvotim.

Si asistent zgjedhor mund të veprojnë edhe personi, të cilin vetë e ke zgjedhur. Ai mund të jetë, për shembull, një familjar ose një i afërm. Megjithatë, asistenti zgjedhor nuk mund të jetë kandidat ose i afërm i kandidatit.

Asistenti zgjedhor nuk lejohet të tregojë askujt se për kë ke votuar.

-

Fshehtësia e zgjedhjes

Secili vendos vetë, nëse dëshiron të votojë dhe për kë do të votojë.

Fshehtësia e zgjedhjes do të thotë, që ti nuk duhet treguar askujt, se për kë po voton.

Për shkak të fshehtësisë së zgjedhjes, ti e plotëson fletën e votimit në kabinën e votimit.

-

Voton në zgjedhjet presidenciale! Kështu ndikoni se kush do të jetë president për gjashtë vitet e ardhshme.

Në këtë udhëzues tregohet në gjuhën e qartë për votimin dhe zgjedhjet presidenciale 2024.

Lexo më shumë informacione në adresën: www.vaalit.fi

Pyetje për zgjedhjet dhe votimin mund të bëhen edhe nga shërbimi i ministrisë së drejtësisë në numrin 0800 9 4770.

Pyetjet mund të dërgohen edhe në mesazhin me WhatsApp në numrin 050 438 8730.